

مرورنامه آزمون آزمایشی خلی سبز

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۰۵

رشته انسانی

مرحله هشتم

پایه یازدهم

این مرورنامه، ویژهٔ مباحث جدید آزمون است. مرورنامهٔ مباحثی که در آزمون‌های قبل به آن‌ها پرداخته شده، در پنل کاربری شما قابل دریافت است و در این فایل از تکرار آن پرهیز شده است.

نام درس	مباحث	مؤلف	ویراستار	از صفحه	تا صفحه
ریاضی و آمار	فصل ۱ (درس ۲) و فصل ۲ (درس ۱؛ تا ابتدای تابع همانی) صفحه ۱۲ تا ۲۹	علی شهرابی	محسن فراهانی بردیا نصیری امیررضا رحیمی محمدامین لطفی	۲	۲
زبان و ادبیات فارسی	درس ۳ تا ۵ صفحه ۲۶ تا ۵۰	علیرضا نعمتی	زهرا صادقی مالواجردی پوریا منصوری معراج صالحی نژاد	۲	۴
علوم اجتماعی	درس ۴ تا ۶ صفحه ۲۷ تا ۵۴	محمدابراهیم مازنی	سعید ستودمهر محمدحسین غلامی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۴	۸
روانشناسی	درس ۳ و ۴ صفحه ۶۶ تا ۱۱۱	سیده ضحی سکاک	سعید ستودمهر محمدحسین غلامی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۸	۱۰
عربی	درس ۲ (از ابتدای اعلمو) و درس ۳ (تا ابتدای اعلمو) صفحه ۲۱ تا ۳۵	آریا ذوقی	معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۱۰	۱۰
تاریخ	درس ۴ تا ۶ صفحه ۳۰ تا ۶۵	علیرضا کاهیدوند	کیانا یوسفزاده معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۱۰	۱۳
جغرافیا	درس ۳ و ۴ صفحه ۱۹ تا ۵۲	علیرضا کاهیدوند	وجیهه صادقی مالواجردی محمدحسین غلامی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۱۳	۱۴
فلسفه	درس ۳ و ۴ صفحه ۱۹ تا ۳۵	محمد پیرحسینلو	شبیر قنبری محمدحسین غلامی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۱۴	۱۶

ویژه یازدهمی‌های ۱۴۰۴

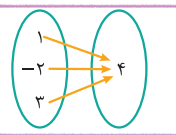
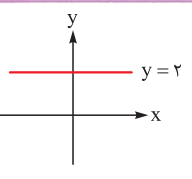

تابع

تابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی

۱ تابع ثابت: تابعی که برد آن فقط یک عضو دارد را تابع ثابت می‌نامیم.

۲ نمایش‌های مختلف تابع ثابت:

نمایش تابع	ویژگی تابع ثابت	مثال
زوج مرتبی	مؤلفه دوم تمام زوج مرتب‌ها یکسان است.	$\{(1, 3), (2, 3), (-4, 3)\}$
پیکانی	تمام پیکان‌ها به یک عدد وارد می‌شود.	
نموداری	روی یک خط افقی قرار دارد.	
ضابطه‌ای	$f(x) = c$	$f(x) = 2$ یا $f(x) = \frac{-7}{3}$

۳ در نمایش ضابطه‌ای تابع ثابت، ضریب x ، x^2 و ... باید صفر باشد. مثلاً اگر $f(x) = (a-2)x^2 + (b+1)x + ab$ تابعی ثابت باشد، باید $a-2$ و $b+1$ صفر باشند، یعنی $a=2$ و $b=-1$.

۴ در توابع چندضابطه‌ای برای محاسبه مقدار $f(x)$ باید دقت کنید a در کدام محدوده از دامنه‌ها قرار می‌گیرد. در هر محدوده‌ای که بود از همان ضابطه هم باید استفاده کنید.

مثلاً در تابع $f(x) = \begin{cases} x^2 + 2x & x \geq 1 \\ 2x - 4 & x < 1 \end{cases}$ برای محاسبه $f(-1)$ ، سراغ ضابطه پایینی می‌رویم (چون $x = -1$ در محدوده $x < 1$ قرار دارد):

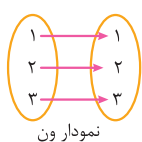
$$x < 1: f(x) = 2x - 4 \xrightarrow{x=-1} f(-1) = 2(-1) - 4 = -6$$

۵ اگر قرار باشد رابطه $f(x) = \begin{cases} A & x \geq k \\ B & x \leq k \end{cases}$ یک تابع باشد، باید مقدار عبارات A و B به ازای $x = k$ یکسان شود. مثلاً برای آن که $f(x) = \begin{cases} x^2 + m & x \geq 1 \\ 3x + 1 & x \leq 1 \end{cases}$ تابع

باشد، باید مقدار $x^2 + m$ و $3x + 1$ به ازای $x = 1$ برابر باشند:

$$1^2 + m = 3(1) + 1 \Rightarrow 1 + m = 4 \Rightarrow m = 3$$

۶ نمایش‌های مختلف تابع همانی:

نمودار ون

نمودار

$$\text{ضابطه: } f(x) = x \Rightarrow f = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3)\}$$

علوم و فنون ادبی

درس ۴: سبک‌شناسی قرن‌های هفتم، هشتم و نهم (سبک عراقی)

ویژگی‌های سبک عراقی (شعر):

فکری	ادبی	زبانی
(۱) معشوق ← دست‌نیافتنی و متعالی (۲) نیاز به سخنان آرامش‌بخش ← رواج تصوّف (۳) رواج اندیشه‌هایی از جمله: بی‌اعتباری دنیا، اعتقاد به قضا و قدر (۴) مفاهیم اصلی شعر این دوره: الف) پرهیز از زهد ریایی ب) توجه به صفا و پالایش درون ج) برتری عشق به عقل	(۱) افزایش قالب غزل (۲) تثبیت جایگاه تخلص (۳) توجه به بیان و بدیع (توجه به آرایه‌های ادبی) (۴) خارج شدن شعر از دربار (۵) کاهش قالب قصیده (۶) رواج غزل عارفانه و عاشقانه	(۱) چهارچوب همان زبان سبک خراسانی است که مختصات جدید یافته. (۲) کاهش لغات فارسی اصیل (۳) افزایش لغات عربی (۴) استفاده «می» به جای «همی» (۵) استفاده «در» به جای «اندر» (۶) کاهش استفاده واژه‌های «ایدون، ایدر، آبا، آبر و ...» (۷) کاهش استفاده «قر» در کنار مفعول

مقایسه ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و عراقی:

خراسانی	عراقی
ستایش خرد	ستایش عشق
شادی‌گرایی	غم‌گرایی
وصال	فراق
واقع‌گرایی یا توجه به دنیای بیرون	ذهن‌گرایی یا توجه به دنیای درون
رواج روحیه حماسی و پهلوانی	رواج روحیه عرفانی و اخلاقی
باور به اختیار و اراده	باور به قضا و قدر
زمینی‌بودن معشوق	آسمانی‌بودن معشوق
بازتاب اندک علوم در شعر	بازتاب بیشتر علوم در شعر

ویژگی‌های سبک عراقی (نثر):

زبانی	ادبی	فکری
(۱) کاهش نثر فنی و رواج نثر ساده (۲) قرن ۶: بازنویسی آثار از ساده به فنی قرن ۷ و ۸: بازنویسی آثار از فنی به ساده (۳) رواج تاریخ‌نویسی به اسلوب ساده (۴) تاریخ‌نویسی از اوایل دوره مغول شروع شد و در دوره تیموری هم ادامه یافت. (۵) حاشیه‌نویسی به نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم (۶) نثر ساده این دوره را نمی‌توان فصیح و بلیغ دانست. (۷) ورود لغات ترکی مغولی به زبان فارسی که در دوره تیمور سرعت آن افزایش یافت. (۸) سلطان حسین بایقرا و امیرعلیشیر نوایی در حوزه ادبی هرات ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی را تشویق کردند. (۹) برخی از این کلمات که هنوز استفاده می‌شوند: ییلاق و قشلاق (سردسیر و گرمسیر) / قشون (ارتش) / یورش (هجوم) ۱۰ به وجود آمدن سستی و ضعف در ساختار دستوری جملات	(۱) صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت. (۲) روی آوردن به ظاهرسازی و تصنع (۳) استفاده از استعاره‌های دور از ذهن و آوردن سجع‌های متوالی و بی‌روح	(۱) کشته‌شدن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها نتیجه ← (الف) انحطاط فکری این دوره را فراگرفت. (ب) کاسته‌شدن از صحت مطالب (۲) نبودن استادان بزرگ و از بین رفتن مراکز علمی نتیجه ← (تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان تضعیف شد. (۳) درسی‌کردن عرفان و پیچیده جلوه‌دادن آن توسط مدعیان عرفان نتیجه ← (کتاب عرفانی مهمی به نثر نوشته شد.

نکته

- مهم‌ترین ویژگی زبانی سبک عراقی: در هم آمیختگی مختصات نو و کهن
- در سبک خراسانی بازتاب علوم در شعر کم بود و در سبک عراقی بیشتر بود.
- نثر فنی در قرن هفتم تضعیف می‌شود و در قرن هشتم از میان می‌رود.
- ملاحسین واعظ کاشفی کلیله و دمنه را به انشای ساده برگرداند و آن را انوار سهیلی نامید.
- ظفرنامه شامی ← قدیمی‌ترین تاریخ نوشته‌شده درباره تیمور
- امیرعلیشیر نوایی محاکمه‌اللفتین را به ترکی نوشت و ظهیرالدین بابر بابرنامه را به ترکی نوشت.
- سلطان حسین بایقرا، ظهیرالدین بابر و بایستقر میرزا را با هم اشتباه نگیرد.

درس ۵: پایه‌های آوایی همسان (۱)

در هر بیت، پایه‌های آوایی به شکلی هماهنگ در پی هم می‌آیند. با خوانش درست بیت، درنگی منظم را در میان پایه‌های آوایی هر مصراع، احساس می‌کنیم. این پایه‌های تکراری را «پایه‌های آوایی همسان» می‌نامیم.

به هر یک از پایه‌های آوایی «وزن‌واژه یا رکن» می‌گویند.

برخی از وزن‌واژه‌ها یا ارکان شعر فارسی:

فعولن (U - -) (ت ت تن تن)

مفاعیلن (U - - -) (ت ت تن تن تن)

فاعلاتن (U - -) (تن تن تن تن)

مستفعلن (U - -) (تن تن تن تن)

فعلاتن (U U - -) (ت ت تن تن تن)

مفتعلن (U U - -) (تن تن تن تن تن)

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم و فنون ادبی

مثال

درین درگاه بی‌چونی همه لطف است و موزونی
چه صحرایی چه خضایی چه درگاهی نمی‌دانم
یک پایه آوایی است که به آن رُکن نیز گفته می‌شود.

پایه‌های آوایی	د	رین	در	گا	ه	بی	چو	نی	هـ	م	ط	فس	ت	م	زو	نی	
	وزن	چ	صح	را	یی	ج	خض	را	یی	ج	در	گا	هی	ن	می	دا	نم
		مفاعیلن				مفاعیلن				مفاعیلن				مفاعیلن			
نشانه‌های هجایی	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-

مثال

من به هر جمعیتی نالان شدم
جفت بدحالان و خوشحالان شدم

پایه‌های آوایی	م	ن	ب	ه	ر	ج	م	ع	ی	ت	ن	ا	ل	ن	ش	د
وزن	جُف	ت	ب	د	ح	ل	ا	ن	خ	ش	ح	ل	ا	ن	ش	د
نشانه‌های هجایی	-	U	-	-	-	-	-	-	U	-	-	-	-	-	U	-

نکات مهم

- هر مصراع می‌تواند ۲، ۳ یا ۴ پایه آوایی داشته باشد و هر پایه آوایی می‌تواند از ۱ هجا، ۲ هجا، ۳ هجا یا ۴ هجا تشکیل شده باشد.
- گاهی آخرین پایه آوایی در یک مصراع، می‌تواند یک یا دو هجا کم‌تر از باقی پایه‌ها داشته باشد، اما باز هم در این حالت بیت دارای «وزن همسان تک‌پایه‌ای» است. (به عبارتی همسان‌بودن وزن را تغییر نمی‌دهد).
- ارکان «فاعلن» و «فعولن» به ترتیب از اعمال تغییرات (کم کردن هجای آخر) در «فاعلاتن» و «مفاعیلین» به وجود آمده‌اند.
- وزن دوبیتی: مفاعیلین مفاعیلین فعولن
- به «U - -» نشانه‌های هجایی می‌گویند و به «ت تن تن تن» معادل صوتی می‌گویند.
- تکرار و تمرین از طریق گوش‌دادن، یکی از راه‌های مؤثر درک وزن است. خواندن ابیات کتاب و تمرین و توجه به وزن آن‌ها، درک سمعی شما را تقویت می‌کند. (تشخیص سمعی وزن یکی از سریع‌ترین روش‌ها برای حل تست‌های کنکور است. آن را دست کم نگیرید!)

جامعه‌شناسی

درس ۵: باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب

- عقاید و ارزش‌های بنیادین هر فرهنگ
- در پاسخ به پرسش‌های اساسی انسان پدید می‌آیند؛ یعنی همان پرسش‌های هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه.
- عمیق‌ترین لایه‌های آن فرهنگ را تشکیل می‌دهند.
- در این درس، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، یعنی پاسخ فرهنگ غرب به پرسش‌های هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سکولاریسم و دنیوی شدن

- پاسخ فرهنگ معاصر غرب به پرسش‌های هستی‌شناسانه بشر است.
- جهان‌بینی فرهنگ غرب یا تصور آن از جهان هستی است.
- به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این جهان به هستی است.
- در این رویکرد، همه ظرفیت‌های انسان، متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این‌جهانی می‌شود.
- در سکولاریسم، ابعاد معنوی انسان و جهان یا به فراموشی سپرده می‌شود، یا به صورت گزینشی، در خدمت اهداف و نیازهای دنیوی قرار می‌گیرد.
- بر همین اساس
- باور سکولار در جهان غرب، به دو دسته تقسیم می‌شود:

سکولاریسم آشکار سکولاریسم پنهان	باورها و فلسفه‌هایی را شامل می‌شود که آشکارا، ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند. شامل باورها و فلسفه‌هایی است که آشکارا ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند. بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این‌جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زنند. رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان سبب رشد نهضت‌های جدید دینی (پروتستانتیسم) شده است.
---	--

– مقایسه رفتار دنیاگرایان در جهان دینی با رفتار دین‌گرایان در جهان معنوی –

در فرهنگ معنوی و دینی، آبادی دنیا هدف مستقل نیست؛ بلکه خود وسیله‌ای است که در خدمت اهداف معنوی قرار می‌گیرد. اگر افرادی که درون فرهنگ دینی زندگی می‌کنند، دنیا را هدف برتر خود قرار داده باشند، از آشکار کردن آن پرهیز می‌کنند و رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند.	رفتار دنیاگرایان در جهان دینی
در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است؛ به گونه‌ای که دینداران، ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این‌جهانی می‌کنند.	رفتار دین‌گرایان در جهان دنیوی

اومانیسم و اصالت انسان دنیوی

- مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است.
- به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است.
- انسان، بخشی از جهان هستی است. از این‌رو انسان‌شناسی هر فرهنگی، متناسب با هستی‌شناسی آن فرهنگ است.
- بنابراین
- اومانیسم (انسان‌شناسی فرهنگ غرب)، از نتایج منطقی سکولاریسم (هستی‌شناسی فرهنگ غرب) است.

– اصالت انسان یا اصالت خدا –

• اگر در کانون هستی یک وجود مقدس و متعالی باشد، هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد و همه موجودات از جمله انسان، آیات و نشانه‌های او خواهند بود.	فرهنگ‌های توحیدی
• در فرهنگ اسلامی، انسان برترین آیت و نشانه خداوند سبحان و خلیفه او در زمین است و به همین دلیل بر موجودات دیگر برتری دارد. • براساس آیات قرآن کریم، انسان هنگامی به کرامت و خلافت دست می‌یابد که به ابعاد دنیوی و این‌جهانی خود محدود نشود و هر چه می‌تواند به خداوند نزدیک‌تر شود. اگر انسان به ابعاد دنیوی خود محدود بماند، گمراه می‌شود و حیاتی حیوانی یا پست‌تر از آن خواهد داشت.	فرهنگ‌های غیرتوحیدی
• در فرهنگی که نگاه توحیدی ندارد، انسان موجودی صرفاً این‌جهانی است که مستقل از خدا، اجازه هرگونه تصرفی را در دیگر موجودات دارد.	

– ابعاد ظهور اومانیسم –

- اومانیسم در بخش‌های مختلف فرهنگ غرب نظیر هنر، ادبیات و حقوق بروز یافته است:

ابعاد	قرون وسطی	دوران مدرن (اومانیسم)
هنر	• بر بعد معنوی انسان تأکید می‌کرد. • نقاشان، چهره انسان‌های اسوه را در هاله‌ای از قداست ترسیم می‌کردند.	• بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند.
ادبیات	• به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات الهی انسان توجه دارد.	• حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این‌جهانی را منعکس می‌کند. • رمان در فرهنگ غرب بیشترین اهمیت را پیدا کرده است.
حقوق	• مبتنی بر فطرت الهی انسان است.	• حقوق بشر بر مبنای اندیشه اومانیستی، صرفاً براساس خواسته‌ها، عادت‌ها و تمایلات طبیعی آدمیان شکل می‌گیرد.

نکته

- در فرهنگ دینی آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند؛ بلکه نفس‌پرستی خویش را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.
- مثال: فرعون از خواسته‌های نفسانی خود پیروی می‌کرد. او ناگزیر بود خود را در زمره خدایان معرفی کند (آنا ربکم الاعلی) تا بتواند موقعیت ظالمانه خود را توجیه کند.
- در فرهنگ مدرن، خواسته‌های دنیوی خود را بدون این‌که نیازی به توجیه الهی و آسمانی داشته باشد، به رسمیت می‌شناسند.

روشنگری و علوم جدید

روشنگری → راه شناخت حقیقت و موانع شناخت آن را معرفی می‌کند.
روشنگری، به دو معنای عام و خاص تقسیم می‌شود.

- پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست.
- انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و از بین بردن موانعی آمده‌اند که راه را بر حقیقت بسته‌اند.
- مهم‌ترین ویژگی معرفت‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است.
- مبنای معرفت‌شناختی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است.
- روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است.
- در طول چهارصد سال در فرهنگ غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آن‌ها، کنار گذاشتن وحی و شهود است.

معانی و پیامدهای روشنگری -

روشنگری		
معنای عام	ویژگی‌ها و پیامدها	روشنگری در اسلام
اگر با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از وحی، عقل و تجربه	تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.	در فرهنگ دینی اسلام، عقل، وحی و تجربه روش‌های شناخت حقیقت‌اند.
معنای خاص	دوره زمانی	ویژگی‌ها و پیامدها
قرن ۱۷ و ۱۸	ویژگی: عقل‌گرایی و نفی وحی پیامد: دئیسم (اعتقاد به خدای بدون برنامه برای هدایت و سعادت بشر)	
قرن ۱۹ و ۲۰	ویژگی: حس‌گرایی، نفی عقل و وحی پیامد: پدید آمدن دانش ابزاری و سکولار (علمی که توان داوری درباره ارزش‌ها و هنجارها را ندارد).	
از پایان قرن ۲۰	ویژگی: افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی پیامد: بحران معرفت‌شناختی (ناتوانی در تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها)	

روش‌های شناخت جهان -

- در جهان هستی موجودات و پدیده‌های مختلفی وجود دارد که هر کدام با روش‌های مناسب خود شناخته می‌شوند.
- ۱ روش حسی → انسان، امور محسوس مانند پدیده‌های طبیعی را از راه مشاهده و حس می‌شناسد.
- ۲ روش عقلی → امور غیرطبیعی (غیرمحسوس) را باید با روش عقلی شناسایی کرد. از این‌رو، قوانین علمی، قضایای ریاضی و قوانین فلسفی را به کمک عقل و از راه استدلال عقلی می‌شناسیم.
- ۳ شناخت شهودی → از راه مشاهده حسی و استدلال عقلی به دست نمی‌آید، مثلاً ما بدون مشاهده و استدلال، به غم و شادی درون خود پی می‌بریم.
- در فرهنگ دینی اسلام، عقل، وحی و تجربه، روش‌های شناخت حقیقت‌اند.

درس ۶: چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب

گذشته تاریخی فرهنگ غرب

فرهنگ معاصر غرب در گذشته تاریخی آن ریشه دارد. تاریخ این فرهنگ به چهار دوره تقسیم می‌شود:

- ۱ یونان و روم باستان → دارای فرهنگ اساطیری بود.
→ در آن خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.
→ فرهنگ آن، دینی مسیحیت است.
- ۲ قرون وسطی → فرهنگ مسیحیت، با دعوت به توحید شکل می‌گیرد.
→ طی قرون وسطی، آباء کلیسا (پدران کلیسا = کشیشان) از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند، اما رویکرد دنیوی داشتند و در عمل سکولاریسم را دنبال می‌کردند.
→ به بهانه ایمان و وحی، عقل را از اعتبار می‌انداختند.
→ کشیشان مسیحی → به نام خداوند، بندگان خدا را به بندگی می‌گرفتند.

نکته

جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپائیان با مسلمانان و فتح قسطنطنیه → زمینه‌های فروریختن اقتدار کلیسا را فراهم آورد. فروریختن اقتدار کلیسا → سبب شد که در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت ظهور و بروز پیدا کنند و دخالت دین در امور دنیوی را انکار کنند.

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

جامعه‌شناسی

- ۳ رنسانس
- به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است.
 - از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.
 - دلیل نام‌گذاری این دوره به رنسانس، این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و روم بازگشت.
 - در این دوره، رویکرد دنیوی به عالم در چند سطح آشکار شد:
 - هنر
 - اقتصاد
 - سیاست
 - حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی

– ابعاد تأثیرگذاری رنسانس بر فرهنگ غرب –

هنر	هنرمندان دوران رنسانس با بازگشت به هنر یونان، به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان اهمیت دادند. مثال: مجسمه داوود اثر میکل آنژ	
اقتصاد	با رشد تجارت، کشف آمریکا و بالاگرفتن تب طلا، زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب – رعیتی فراهم آمد.	
سیاست	شاهزادگان اروپایی به رقابت با قدرت کلیسا پرداختند و در این جهت از حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشانی حمایت کردند که با قدرت پاپ مخالف بودند.	
حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی	حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی (پروتستانتیسم) در جهت اصلاح دینی پدید آمدند و به دو گروه تقسیم می‌شدند.	
	گروه اول	گروه دوم
	● فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند.	● رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با جریان دنیاگرا قرار گرفتند.
	● با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند.	● مورد هجوم کاتولیک‌ها و دیگر پروتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند.

۴ غرب جدید

رابطه فلسفه روشنگری و فرهنگ جدید غرب

- روشنگری در معنای خاص، نوعی معرفت‌شناسی است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه می‌شود. این منظومه، فلسفه روشنگری را می‌سازد.

یونان و روم باستان	در فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان با غفلت از نگاه توحیدی به عالم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.	
قرون وسطی	در بعد نظری	مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.
	در بعد عملی	مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم، به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند. کلیسا در این مقطع، عملکرد دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد.
رنسانس	در دورهٔ رنسانس فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت و به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت.	
غرب جدید	فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود.	
	رویکرد سکولار که پیش از گسترش آن، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی راه پیدا کرده بود، با فلسفه‌های روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد.	
	دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینهٔ گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.	
	ژان کالون و مارتین لوتر، از اصلاح‌گران دینی بودند که با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشتند.	

آثار فرهنگ جدید غرب در زندگی اجتماعی

- ۱ علم، فناوری و صنعت
- علم جدید با رویکرد دنیوی خود، دیگر وظیفه شناخت حقیقت عالم را بر عهده نداشت؛ بلکه به تدریج به ابزار تسلط انسان بر طبیعت تبدیل شد و از این جهت به دستاوردهای شگرفی نائل آمد.
 - در این رویکرد جدید، علوم تجربی در بین علوم مختلف بیشترین اهمیت را پیدا کرد. فناوری و صنعت، رهاورد این بخش از علوم بود. در قرن هجدهم، انقلاب صنعتی از انگلستان آغاز شد و به تدریج در دیگر کشورهای اروپایی گسترش یافت.

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

جامعه‌شناسی

یازدهم انسانی مرحله هشتم

- ۲ اقتصاد → اقتصاد قرون وسطی بر مبنای کشاورزی و روابط اجتماعی ارباب - رعیتی بود. نظام ارباب - رعیتی در غرب که از آن با عنوان فئودالیسم یاد می‌شود، نوعی برده‌داری بود؛ زیرا کشاورزان، وابسته به زمین‌های اربابان خود بودند و امکان جابه‌جایی نداشتند.
- گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت، قشر جدید سرمایه‌داران را به وجود آورد؛ بدین ترتیب، اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری متحول شد و روابط ارباب - رعیتی به روابط کارگران - سرمایه‌داران تغییر یافت.
- ۳ حقوق → حقوق دینی و فطری → در فرهنگ دینی، حقوق انسانی، مبتنی بر ربوبیت پروردگار و فطرت الهی انسان است.
- حقوق فطری الهی انسان، ابعاد و نیازهای معنوی و دنیوی انسان را مورد توجه قرار می‌دهد و با دو ابزار وحی و عقل شناخته می‌شود.
- حقوق بشر → در قرون وسطی، رفتارهای دنیوی، توجیه دینی می‌شد. حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس، به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد. بدین ترتیب، به جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.
- حقوق طبیعی بشر، با توجه به خواسته‌ها و نیازهای صرفاً طبیعی و این جهانی او شناخته می‌شود.
- ۴ سیاست → متناسب با باورها و ارزش‌های بنیادین غرب (سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری) یک نظام سیاسی کاملاً دنیوی شکل گرفت. چنین نظامی نه می‌توانست به دنبال حاکمیت ارزش‌های الهی باشد و نه می‌خواست عملکرد یا خطاهای دنیوی خود را توجیه دینی نماید. → این اندیشه سیاسی جدید، لیبرالیسم نام دارد.

لیبرالیسم		
انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است. این انقلاب، الهام‌بخش انقلاب‌های دیگری شد که پس از چهار دهه، سراسر اروپا را فرا گرفت.	براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی (اومانیسم) شکل می‌گیرد و خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند.	لیبرالیسم را جایز دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند. این به معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که مستقل از او باشد.

روان‌شناسی

درس ۴: حافظه و علل فراموشی

مراحل حافظه	توضیح
(۱) رمزگردانی	به خاطر سپردن اطلاعات و تبدیل کردن اطلاعات به رمزهای قابل قبول
(۲) ذخیره‌سازی یا اندوزش	نگهداری اطلاعات تا زمان لازم
(۳) بازیابی	به خاطر آوردن و یادآوری اطلاعات ذخیره‌شده

– نکاتی درباره مراحل حافظه –

- ۱ بزرگسالان به صورت کلی و کودکان به صورت جزء به جزء رمزگردانی می‌کنند. (در رمزگردانی جزء به جزء امکان خطا بیشتر است).
- ۲ رمزگردانی به انواع شنیداری، دیداری و معنایی تقسیم می‌شود.
- ۳ این که اطلاعات را از چه زمانی تاکنون ذخیره کرده‌ایم به زمان ذخیره‌سازی یا اندوزش مربوط است.
- ۴ مرحله بازیابی وابسته به نشانه‌های اطلاعات است و پدیده «نوک زبانی» نشان‌دهنده مشکل در بازیابی است که با ارائه نشانه برطرف می‌شود.

انواع حافظه

- حافظه با توجه به «زمان» به سه نوع حسی، کوتاه‌مدت و کاری و بلندمدت تقسیم می‌شود.

انواع حافظه	مراحل حافظه	نوع رمزگردانی	ظرفیت یا گنجایش اندوزش	زمان بازیابی
حسی	حسی	حسی	نامحدود	حدود نیم ثانیه
کوتاه‌مدت	حسی (همراه با توجه)	حسی (همراه با توجه)	۷ ± ۲ ماده	چند دقیقه
بلندمدت	عمدتاً معنایی	عمدتاً معنایی	نامحدود	از چند دقیقه تا آخر عمر

– نکاتی درباره انواع حافظه –

- ۱ ردهای حسی ذخیره‌شده در حافظه حسی در صورت «توجه»، تبدیل به اطلاعات می‌شوند و به حافظه کوتاه‌مدت و کاری انتقال می‌یابند.

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

- ۲ مهم‌ترین دلیل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، محوشدن مواد اطلاعاتی به دلیل (۱) گذشت زمان یا (۲) جایگزینی مواد اطلاعاتی با موارد جدید است.
- ۳ حداکثر لغات قابل یادآوری در حافظه کوتاه‌مدت، 7 ± 2 ماده (۵ تا ۹ ماده) است که «فراخوانی ارقام» نام دارد.
- ۴ حافظه کاری نقش مهمی در تفکر دارد و مانند یک تخته‌سیاه است که ذهن محاسباتش را روی آن انجام می‌دهد.
- ۵ حافظه کاری علاوه بر زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست و به همین دلیل ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازیابی اطلاعات در آن می‌تواند بیشتر باشد.
- ۶ یکی از ساده‌ترین شیوه‌های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت، «بازگویی و تمرین» است.

● انواع حافظه با توجه به «نوع اطلاعات»

- معنایی: دانش عمومی
- رویدادی: تجارب شخصی

خطاهای حافظه

توضیح	خطاهای حافظه
ناتوانی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.	(۱) حذف کردن = فراموشی
تحریف خاطرات، افسانه‌بافی و پرکردن چاله‌های ایجاد شده در حافظه. «حافظه کاذب» یکی از خطاهای رایج اضافه کردن است.	(۲) اضافه کردن

عوامل ایجاد فراموشی

توضیح	عوامل ایجاد فراموشی
آزمایش اینگهوس نشان داد که (۱) با گذشت زمان بعضی واژگان به خاطر سپرده شده فراموش می‌شوند و (۲) بیشترین مقدار فراموشی در ساعت‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.	(۱) گذشت زمان
یادگیری اطلاعات، بدون استراحت موجب فراموشی می‌شود.	(۲) تداخل اطلاعات
هر چه مطالب را دوست داشته باشیم، فراموشی آن‌ها کم‌تر است.	(۳) عوامل عاطفی
بسیاری از فراموشی‌ها در عمل ناشی از کم‌توجهی و نبود رمزگردانی است.	(۴) عدم رمزگردانی
مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی بسیاری از افراد، نشانه‌های کافی و درست برای بازیابی اطلاعات از حافظه ندارند.	(۵) مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی

چگونه مطالعه کنیم تا حافظه بهتری داشت باشیم.

توضیح	فنون بهسازی حافظه
برای این که حافظه پذیرای اطلاعات جدید باشد، ابتدا در مورد اهمیت موضوع، اطلاعات کسب کنید.	(۱) بیان اهمیت مطلب
به اطلاعات توجه دقیق داشته باشید و از انتخاب هم‌زمان چند ماده اطلاعاتی پرهیز کنید.	(۲) پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت (توجه ناقص)
برای کنترل اثر گذشت زمان، از مرور مناسب و فراتر از تکرار صرف اطلاعات استفاده کنید.	(۳) مرور کارآمد
برای کنترل اثر گذشت زمان، فاصله مرور مطالب نباید بیشتر از ۶ یا ۷ ساعت باشد.	(۴) کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن
برای کنترل اثر تداخل، یادگیری عمیق داشته باشید.	(۵) کاهش اثر تداخل مطالب
برای کنترل اثر تداخل، از یادگیری با فاصله استفاده کنید.	(۶) یادگیری با استراحت
اطلاعات را نظم‌بخشی و قفسه‌بندی کنید.	(۷) ساماندهی مطالب
از معانی مختلف برای به خاطر سپردن اطلاعات استفاده کنید.	(۸) استفاده از رمزگردانی معنادار
علاوه بر رمزگردانی شنیداری، از رمزگردانی دیداری هم استفاده کنید.	(۹) مطالعه چندحسی
هنگام مطالعه به ترتیب از پنج روش پیش‌خوانی، سؤال کردن، خواندن، به خود پس دادن و آزمون استفاده کنید.	(۱۰) روش پس خبا

مرورنامه آزمون آزمایشی خیل سبز

روان شناسی

توضیح	فنون بهسازی حافظه
راه رفتن، یادداشت برداری کردن، برجسته کردن مفاهیم، خلاصه نویسی، رسم نمودار و حرکاتی از این قبیل بسیار مفید است.	۱۱) استفاده از چند روش حرکتی
برای ذخیره شدن درست یک مفهوم، از مثال‌های مختلف استفاده کنید.	۱۲) بسط معنایی
با برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی، آن‌ها را از یکدیگر متمایز کنید.	۱۳) تمایز بخشی
مطالب یاد گرفته را به زبان خودمانی برای خودتان بازگو کنید.	۱۴) برگردان به زبان خودتان
برای جلوگیری از مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی، به طور مکرر در آزمون شرکت کنید.	۱۵) آزمون مکرر

نکات پایانی -

- هدف از حافظه قوی، شکل دهی به تفکر است.
- برای این که تفکر شکل بگیرد، به حافظه قوی نیاز دارید، ولی حافظه قوی به تنهایی متضمن موفقیت نیست.
- حافظه در نقش فراهم سازی داده‌های خام برای تفکر است.

عربی

درس ۳

نکات مربوط به ترجمه -

- فعل شرط را غالباً به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌کنیم.
- جواب شرط را غالباً به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌کنیم.
- اگر فعل شرط یا جواب شرط ماضی باشند، مجازیم آن‌ها را به شکل مضارع ترجمه کنیم.

مثال	من حَاوِلْتُ نَجَحَ	هر کس تلاش کرد، موفق شد. ✓
		هر کس تلاش کند، موفق می‌شود. ✓
اِنْ	اِنْ تُحَاوِلْ رَوْيَةً جَنَاحَيْهِ لَا تَقْدِرُ.	اگر، چنان چه ✓ هرگاه، هر وقت ✗
مَنْ	مَنْ يَتَفَكَّرْ فِي خَلْقِ اللَّهِ، يُشَاهِدْ قُدْرَةَ اللَّهِ.	هر کس ✓، کسی که ✓ اگر کسی ✗
مَا	مَا تَزْرَعُ فِي الدُّنْيَا، تَحْصُدُ فِي الْآخِرَةِ.	هر چه ✓، آن چه ✓ اگر چیزی ✗
إِذَا	إِذَا وَقَفَ طَيْرٌ عَلَيْهَا تَصِيدُهُ.	هرگاه، وقتی ✓ اگر، چنان چه ✓

تاریخ

درس ۵: تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین

جانشینی رسول خدا (ص) و شکل‌گیری خلافت -

- هنگامی که حضرت علی (ع) و بنی‌هاشم مشغول برگزاری مراسم تدفین پیامبر بودند، برخی از مهاجران و گروهی از انصار در مکانی به نام سقیفه بنی‌ساعده درباره تعیین خلیفه رسول خدا (ص)، تصمیم‌گیری می‌کردند.
- به خلفایی که بلافاصله پس از رحلت رسول خدا (ص) رهبری جامعه اسلام را بر عهده گرفتند، **خلفای راشدین** می‌گویند. برای آشنایی بیشتر با ایشان، به جدول زیر توجه کنید.

خليفة	سال‌های خلافت	رویداد مهم
ابوبکر	۱۳ ق - ۱۱ ق	مقابله با مرتدان، پیامبران دروغین و حامیان امام علی (ع) / ماجرای سقیفه بنی‌ساعده
عمر بن خطاب	۲۳ ق - ۱۳ ق	انتخاب از طریق وصیت‌نامه / فتوحات در سرزمین‌های مجاور شبه‌جزیره
عثمان بن عفان	۳۵ ق - ۲۳ ق	انتخاب از طریق شورای شش نفره / قتل به دلیل روش غلط خلافت / برگرداندن تبعیدی پیامبر از طائف (حکم بن ابی العاص) / تبعید مخالفان خود (ابوذر غفاری و عمار یاسر)

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

تاریخ

خليفة	سال های خلافت	رویداد مهم
علی (ع)	۴۰ ق - ۳۵ ق	انتقال مرکز خلافت به کوفه / مقابله با مخالفانی مثل معاویه که به دنبال خونخواهی عثمان بود و طلحه و زبیر که با حکومت آن‌ها در شهرها مخالفت شده بود / سه جنگ جمل و صفین و نهروان
حسن (ع)	۴۰ ق	صلح با معاویه / کناره‌گیری از خلافت / قتل به فرمان معاویه

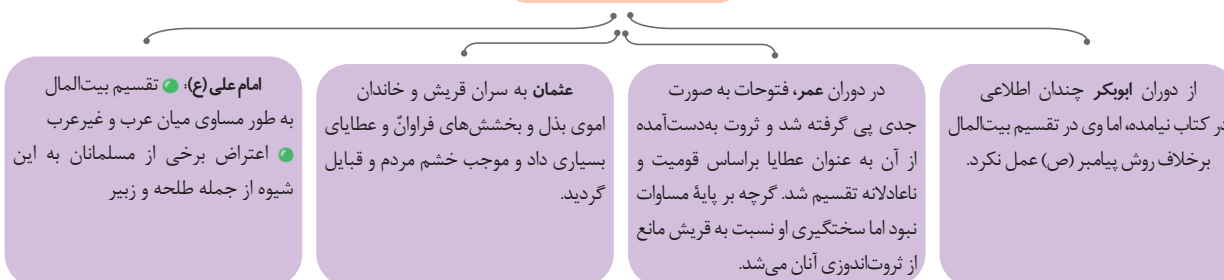
– اوضاع اجتماعی دوران خلفای نخستین (راشدین) –

- آسیب دیدن اتحاد امت اسلامی در پی اختلاف جانشینی پیامبر
- ابوبکر و عمر تا حدی تلاش کردند تا عدالت در جامعه رعایت شود، ولی در دوران خلیفه سوم، به دلیل بذل و بخشش‌های وی به خاندان اموی (خاندان خود) نارضایتی در میان مسلمانان ایجاد گردید و اختلافات بالا گرفت و تعصبات قومی و قبیله‌ای بار دیگر در جامعه اسلامی سر باز کرد.
- در دوران علی (ع) هم جنگ‌های متعدد با مخالفان (جمل، صفین و نهروان) موجب پیدایش: (۱) تأثیرات اجتماعی نامطلوب و (۲) رقابت منطقه‌ای میان عراق و شام گردید که تا سال‌ها پس از آن ادامه داشت.

– تحولات اقتصادی دوران خلفای نخستین (راشدین) –

- به نمودار داده‌شده خوب توجه کنید:

اقتصاد دوران خلفای نخستین

*** فتوحات مسلمانان و گسترش اسلام ***

- آغاز لشکر کشی‌ها، اواخر خلافت ابوبکر / پایان لشکر کشی‌ها: پایان خلافت عثمان / نتیجه: سرزمین‌های ایران، شام و مصر فتح شد و اسلام به تدریج در آن سرزمین‌ها گسترش یافت.

– فتح شام –

- نقطه اتصال زمینی ۳ قاره آفریقا، اروپا و آسیا دارای موقعیت جغرافیایی مهم
- پیش از فتح توسط مسلمانان تحت حکومت امپراتوری روم شرقی
- اختلافات مذهبی و قومی با امپراتوری روم سبب سستی حکومت آن امپراتوری بر این منطقه شد.
- فتح اغلب شهرها با پیمان صلح در برابر تسلیم و پرداخت جزیه

– فتح مصر (۶۴۰ ق) –

- اسکندریه در شمال مصر مرکز مهم نیروی دریایی
- تسلط روم بر مصر → تهدید مسلمانان در شام و عربستان
- عمرو عاص فرماندهی سپاه مسلمانان
- دلیل ناخشنودی مصریان از تسلط روم: (۱) مالیات‌های سنگین (۲) اختلاف با مسیحیان مصر

– آثار و پیامدهای فتوحات –

- سیاسی: گسترش قلمرو خلافت (۲) اقتصادی: کسب ثروت فراوان (۳) دینی و فرهنگی: گسترش اسلام و آشنایی مردم جهان با پیام آن (مهم‌ترین پیامد فتوحات)

– علل پذیرش اسلام توسط مردم سرزمین‌های مختلف –

- جاذبه جهانی پیام اسلام و وعده رستگاری در دنیا و آخرت
- شریعت سهل و ساده اسلام

*** درس ۶: امویان بر مستند قدرت ***

– معاویه و حکومت شام –

- امویان از خاندان‌های قدرتمند قریش که از طریق تجارت و اداره کعبه ثروتمند شده بودند.
- در زمان عمر بن خطاب، معاویه شرکت فعالی در فتوحات داشت و به حکومت شام منصوب شد.

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

- نقش مهم در ایجاد جنگ جمل و صفین
- جلب حمایت کامل مردم شام از معاویه و خاندانش ← از طریق فریب کاری و تبلیغات فراوان
- معاویه سیاستمداران زیرکی مانند عمروعاص و مغیره بن شعبه را به خدمت گرفته بود.
- تأسیس خلافت: پس از شهادت حضرت علی (ع) (۲۱ رمضان سال ۴۰ ق.) خود را خلیفه خواند ← بدون توجه به نصایح امام حسن به عراق لشکرکشی کرد ← دسیسه‌های معاویه برای خریدن فرماندهان سپاه ← صلح به امام حسن تحمیل شد ← با شرایطی خلافت را به معاویه واگذار کرد ← امویان از سال ۴۱ ق. تا ۱۳۲ ق. حکومت کردند.

سیاست و حکومت:

- (۱) استفاده از زور برای کسب و حفظ قدرت: نخستین بار توسط معاویه
- (۲) موروثی شدن خلافت: تعیین دو ولیعهد ← دودستگی در درون امویان
- (۳) قومیت‌گرایی و تشدید تعصبات قبیله‌ای: مسلمانان غیرعرب: موالی
- (۴) تبعیض و نابرابری اقتصادی: جزیه از نومسلمانان
- (۵) ترویج تفکر جبرگرایی: هدف: فرمانروایی آنان خواست خداوند است.

نکته

هشتمین خلیفه اموی، عمر بن عبدالعزیز (۱) تصمیم به عمل کردن طبق قرآن و سنت خدا گرفت. (۲) فتوحات را متوقف کرد. (۳) دشنام‌گویی به امام علی (ع) را منع کرد. (۴) فدک را به اهل بیت بازگرداند.

فتوحات بنی‌امیه:

- فتح اسپانیا (اندلس) به دست طارق بن زیاد، موسی بن نصیر و سایر فرماندهان
- فتح مناطقی از جنوب فرانسه و شکست از مسیحیان
- محاصره قسطنطنیه پایتخت امپراتوری روم شرقی
- تأسیس نیروی دریایی توسط معاویه برای فتح جزایر دریای مدیترانه

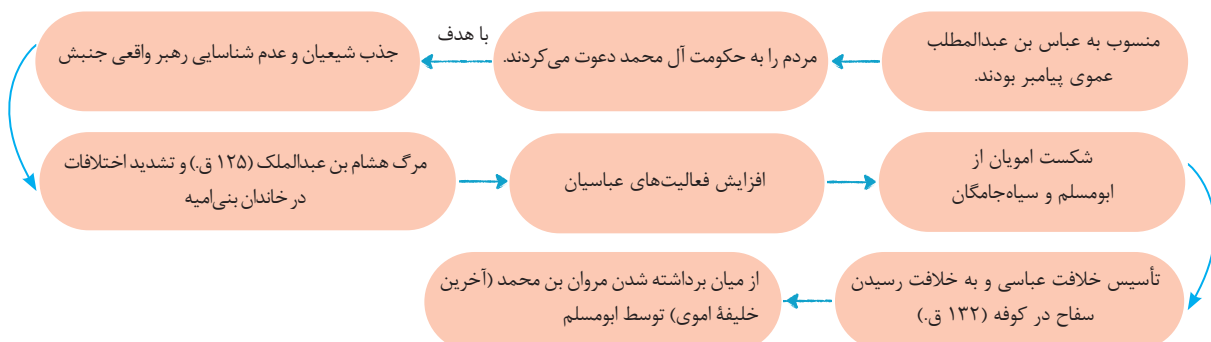
وضعیت امامان شیعه

– قیام‌های دوره اموی –

- علویان: شیعیان و پیروان امام علی (ع) + موالی: مسلمانان غیرعرب ← مهم‌ترین مخالفان حکومت اموی
- قیام امام حسین علیه یزید، فاجعه‌ای بزرگ و رویدادی سرنوشت‌ساز در تاریخ اسلام و جهان است.

امام باقر و امام صادق (ع)	امام سجاد (ع)
● کوشش در ترویج اسلام ● به وجود آوردن مکتب اهل بیت ● نهضت علمی و تربیت شاگردان	● زنده نگه داشتن نام امام حسین (ع) ● بیان اهداف کربلا ● جلوگیری از ورود پیروان اهل بیت به درگیری‌های بی‌حاصل ● رساله حقوق و صحیفه سجاده

عباسیان

امویان اندلس

- یکی از نوادگان هشام بن عبدالملک به نام عبدالرحمان بن معاویه به شمال آفریقا گریخت → تصرف شهر قرطبه در اندلس → پایه‌ریزی حکومت امویان (۱۳۸ ق.)
- با سرکوب شورش‌های داخلی و دفع حملات مسیحیان تا سال ۴۴۲ ق به طور مستقل از عباسیان بر اندلس حکومت کردند.
- عدم اتحاد و انسجام مناسب در خاندان‌های مسلمان بعد از امویان → مسیحیان به تدریج بر فرمانروایی مسلمانان بر اندلس پایان دادند (۸۹۸ ق.)

میراث تمدنی مسلمانان در اندلس

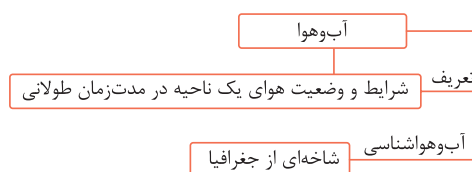
- رفاه اقتصادی: رونق بازرگانی داخلی و خارجی
- پیشرفت علمی: پیشرفت رشته‌های گوناگون علمی مثل تفسیر، ادبیات، پزشکی، فلسفه (که مهم‌ترین آن‌ها بود) و ...
- معماری: مسجد جامع قرطبه و کاخ الحمراء غرناطه

جغرافیا

درس ۸۴ نواحی آب‌وهوایی

آب‌وهوا

به نمودار زیر خوب توجه کنید:

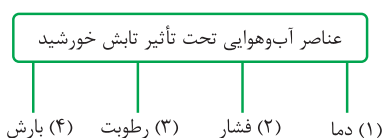
- هواکره چیست؟ از لایه‌های مختلف تشکیل شده و بیشترین تغییرات آب‌وهوایی در لایهٔ زیرین (تروپوسفر) به وجود می‌آید. / به واسطهٔ هواکره، زیست‌کره قادر به حیات است.

تابش خورشید

- نور خورشید مهم‌ترین منبع انرژی زمین و عامل اصلی ایجاد ویژگی‌های آب‌وهوایی در نواحی مختلف زمین است.

نکته

مایل بودن محور زمین → علت تفاوت نحوهٔ تابش خورشید

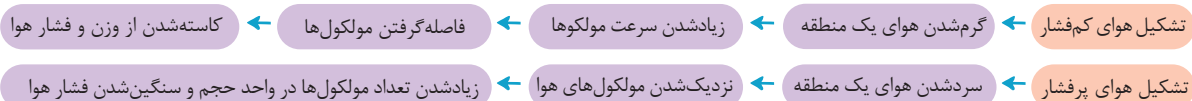

دما

- دریافت نامساوی انرژی خورشید → ایجاد مناطق معتدل → تابش عمود و نزدیک به عمود در نواحی استوایی، نواحی معتدل و گرم را ایجاد می‌کند.
- عوامل مؤثر بر دمای یک مکان عبارت‌اند از: ارتفاع / عبور جریان هوای دریایی آب گرم و سرد / دوری و نزدیکی به اقیانوس‌ها و دریاها / جهت و شیب ناهمواری‌ها

فشار

- فشار، میزان نیروی وارد شده بر یک واحد از سطح زمین است.

بارش

- عوامل وقوع بارش عبارت‌اند از: ۱) وجود هوای مرطوب ۲) عامل صعود

نکته

معروف‌ترین تقسیم‌بندی نواحی آب و هوایی، طبقه‌بندی کوپن است که بر مبنای سه معیار بارش، دما و پوشش گیاهی است

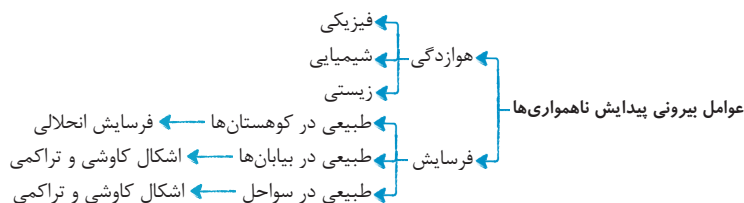
– ناهمواری‌ها –

- به طور کل ناهمواری‌های بر روی زمین عبارت‌اند از: فلات‌ها / کوه‌ها / تپه‌ها / دشت‌ها

نوع	توضیحات
فلات	سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً هموار که در کوهستان‌ها محصورند.
کوه‌ها	ناهمواری‌های برجسته و مرتفع و دارای دامنه‌های تند و قلهٔ برجسته هستند.
تپه‌ها	نسبت به کوه‌ها ارتفاع کم‌تری دارند؛ اما از نواحی پیرامون خود بلندترند.
دشت‌ها	سرزمین‌های پست و نسبتاً هموار میان کوه‌ها، کنار سواحل و ... هستند.

– پیدایش ناهمواری‌ها –

- عوامل پیدایش ناهمواری‌ها به دو گروه درونی و بیرونی تقسیم می‌شود. در این قسمت بیشتر با عوامل بیرونی سر و کار داریم.

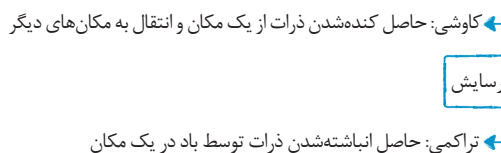

فرسایش طبیعی در کوهستان‌ها

- عوامل فرسایش در کوهستان‌ها عبارت‌اند از: (۱) آب‌های جاری (۲) یخچال‌ها (۳) فرسایش انحلالی

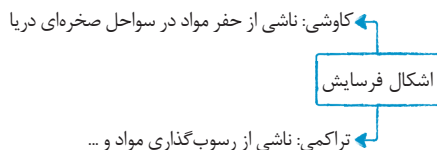
فرسایش طبیعی در بیابان‌ها

- عامل اصلی فرسایش در مناطق خشک و بیابانی باد است.

فرسایش طبیعی در سواحل

- عوامل ایجاد اشکال خاص در سواحل: (۱) انحلال سنگ‌های آهکی (۲) امواج (۳) نفوذ آب به شکاف سنگ‌ها

فلسفه

♦♦ درس ۴: آغاز تاریخی فلسفه ♦♦

عدم امکان تعیین آغاز زمانی و مکانی فلسفه (مانند همهٔ دانش‌ها)

شکل‌گیری تمدن در هر جا → اندیشیدن و سخن گفتن کسانی در مورد مسائل بنیادین → تمدن‌های قدیمی‌تر و ساده‌تر، مقدمه و پلکان شکل‌گیری تمدن‌های جدیدتر → آثار باقی‌مانده تا امروز → گزارش اجمالی از دورترین اندیشه‌های فلسفی

گزارش‌های موجود در مورد تمدن‌های غیریونانی دارای اندیشهٔ فلسفی (پیش از یونان)
آثار به‌جامانده از این تمدن‌ها (حاکی از تفکر فلسفی): / (تفکر در عبارات در صفحهٔ ۳۰ کتاب درسی را مطالعه کنید).

سرزمین فلسفه‌خیز / اعتقاد سهروردی مسلمان: حضور انسان‌های وارسته، دارای اندیشه در مورد حکمت و فلسفه و دارای سلوک معنوی در دورهٔ کیانیان / زمان: اندکی پیش از فیلسوفان یونانی و برخی هم‌زمان و برخی بعدتر	ایران (باستان)
گاتاها: سروده‌های زرتشت	

مرورنامه آزمون آزمایشی خیل سبز

فلسفه

چین	لاوتسه (فیلسوف)
هند	اوپانیشاده: شامل متون متعدد هندو
بین النهرین	—
مصر	—

فلسفه در یونان	
دلیل معروف بودن یونان به مهد تفکر فلسفی	نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌ها به زبان فلسفی و یا دارای غلبه جنبه فلسفی
	شکل‌گیری دانش فلسفه (و نه تفکر فلسفی) در آنجا
	رواج تفسیر جهان با روش عقلانی
زادگاه فلسفه یونانی	بخشی از یونان به نام ایونیا در غرب آسیای صغیر (ترکیه امروزی) / شش قرن پیش از میلاد
مهم‌ترین مسئله اندیشمندان در آغاز فلسفه	دگرگونی‌های پیوسته در جهان طبیعت و تحلیل عقلی درست آن
ویژگی فیلسوفان نخستین (پیش از سقراط)	دانشمندان آشنا با همه علوم / عدم پرداختن صرف به فلسفه / عدم رواج واژه فیلسوف ← نامیده‌شدن این افراد به عنوان فیلسوف / جست‌وجو برای یافتن مبدأ دگرگونی‌ها

تالس (قرن ششم پیش از میلاد)	نخستین اندیشمند یونانی با اندیشه فلسفی مشخص
	باقی‌نماندن نوشته از او / به دست آوردن افکارش از نوشته‌های فیلسوفان بعدی
	آب: عنصر اولیه و پایه و اساس سایر چیزها

فیثاغورس	
پایه‌گذار ریاضی و هندسه و فلسفه ← پایه‌گذار ریاضی و هندسه و یکی از پایه‌گذاران فلسفه	
درآمیختن ریاضیات با فلسفه و عرفان به گونه‌ای خاص	
به کار بردن واژه‌های فلسفه، تئوری و کیهان برای اولین بار	
نظر ارسطو پیرامون فیثاغورس و پیروانش	وقف ریاضیات و باعث پیشرفت آن / اعتقاد به صادق بودن اصول ریاضی درباره تمام موجودات / اعداد و اصول اعداد: عنصر اولیه همه موجودات

هراکلیتوس		
دو دلیل شهرت او در تاریخ فلسفه	۱) اندیشه وحدت اضداد	قابل جمع بودن امور با هم ضد / ساخته شدن جهان با اضداد / ناگزیری ستیز و تضاد
	۲) اندیشه تغییر و تحول دائمی جهان:	همه چیز در سیلان و حرکت / نبود امر ثابت در جهان / دگرگونی: قانون زندگی و قانون کائنات

پارمنیدس	ملاقات سقراط جوان با او (نقل افلاطون)
	عرضه فلسفه به شعر و بیان شاعرانه
	توجه به مفهوم بودن و شدن و تفاوت آن دو برای نخستین بار
	مخالفت با هراکلیتوس؛ نبود حرکت در جهان (هستی ثابت)
	عدم راهیابی نیستی به هستی
	وجود واقعیت جاودان و فناپذیر غیر قابل دسترسی حواس و قابل فهم با تفکر عقلی (لایه باطنی هستی)

سوفیست‌ها	
زمینه ظهور	ورود دیدگاه اندیشمندان ذکرشده به آتن ← تبدیل آتن به مرکز نظریات گوناگون تضاد آرا و نظریات اندیشمندان باستان ← (۱) غلبه تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار (۲) ایجاد بی‌اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه در ذهن ایشان
ظهور سوفیست‌ها	نامیدن خود با عنوان سوفیست (= دانشمند)
	منادی بی‌اعتباری علم و اندیشه
	بیهوده‌دانستن نظریات جهان‌شناسان به دلیل تضاد با هم
	روی آوردن به فن سخنوری به جای آموزش علوم
	قرار دادن پیروزی بر رقیب به جای رسیدن به حقیقت به‌عنوان هدف
	انکار اصل حقیقت و واقعیت